

[Kristen Amby.]

Befolkningen, at det var disse tekniske saglige Indvendinger, som, mig bekendt, alle bøjede sig for i det Forhandlingsudvalg, der var nedsat.

Jeg vil gaa ud fra, at der ikke her i Rigsdagen kan blive nogen Uenighed om det første af de nu foreliggende Lovforslag, Forslag til Lov om Tilbagebetaling af Fortjeneste ved Erhvervsvirksomhed m. v. i tysk Interesse. Derimod kommer Uenigheden formentlig ved det andet Lovforslag, hvor det drejer sig om bestaaende Firmaer, der har arbejdet for Tyskerne. Hovedbestemmelsen findes i § 2. Man undtager alle de Firmaer, der ikke samlet har haft en Omsætning i Aarene paa mere end 50 000 Kr., baade af Nemheds og af Rimeligheds Grunde. 7 pCt. af en Omsætning paa 50 000 Kr. vil sige en Fortjeneste paa godt 3 000—4 000 Kr., og den har ingen Interesse i overhovedet at røre. Ellers gaar Bestemmelsen ud paa, at de 7 pCt. af Kostprisen reduceres til 4 pCt. Det er vistnok rigtigt efter de Oplysninger, jeg har faaet, at disse 4 pCt. er Nettofortjenesten af det Arbejde, man har haft. Det er en Bestemmelse, man kommer til at se lidt paa i det Udvalg, der skal nedsættes. Det kan ikke være Mening, selv om det er bestaaende Virksomheder, det her drejer sig om, at man, hvis Omsætningen i Virksomheden er mangedoblet i Forhold til, hvad den var før Krigen, paa Grund af, at Tyskerne var her i Landet, vil tillade denne Fortjeneste og dær skaber en varig Berettigelse. Derfor bliver det nødvendigt, at vi ser nærmere paa denne Bestemmelse i Udvalget.

Det samme gælder, med modsat Tendens, den følgende Paragraf, § 3, der omhandler Handelen. Her er det uden videre sagt, at den, der har handlet med Tyskerne her i Landet eller eksporteret til Tyskland eller den tyske Værnemagt i besatte Lande, skal af med den Del af Fortjenesten, der overstiger 60 pCt. af den inden for den paagældende Branche tilladte Fortjeneste her i Danmark. Her er ikke taget Hensyn til, hvordan Forholdene var i den paagældende Forretning før Krigen.

Maa jeg nævne et bestemt Eksempel. Et Firma, der laver Fødevarer, ganske vist ikke ferske Fødevarer — baade Fisk og Frugt og Landbrugsvarer er der Undtagelsesbestemmelser for —, en Hermetikfabrik, der har en Omsætning paa nogle Millioner Kroner, havde før Krigen en Eksport paa 16 pCt. af sin Omsætning, hvoraf en Del ogsaa gik til Tyskland. Da Krigen brød ud, besluttede man intet at eksportere til

Tyskland, og det har man gennemført; det vilde man ikke, skønt der fra de paagældende Myndigheder kom Licenser nok til Eksport til Tyskland. Firmaets udenlandske Omsætning er faldet fra 16 pCt. før Krigen til 2 pCt. under Krigen, hvoraf den ene Procent er til Lande, der ikke betaler over Clearing, Sverige og Norge. Den anden Procent var til et af den tyske Værnemagt besat Land, nemlig Tjekkosllovakiet. Altsaa over Clearing har man solgt 1 Procent af sin samlede Omsætning, det vil sige, i 5 Aar har man eksporteret for 80 000 Kr. af en samlet Omsætning paa 8 Millioner. Det var til en gammel Forbindelse i Tjekkosllovakiet; man mente, at de maaske var endnu værre stillede end vi, de var ogsaa overfaldet af Voldsmagten, og man fastholdt, at dem vilde man sende nogle Varer til, men ikke til Tyskland.

Er det rimeligt, spørger jeg, at ramme saadan et Firma? — og det var der ogsaa Tale om i det Forslag, der oprindeligt blev stillet. Jeg finder det urimeligt, jeg finder det uanstændigt, og jeg kan sige, at vi for vort Vedkommende ikke vil være med dertil. Der maa i denne Paragraf tages Hensyn til, hvordan Eksporten var før Krigen, det er da ligetil.

I øvrigt er der noget underligt i, at det hele er bygget op paa det Kriterium, hvorvidt Betalingen gaar over Clearing. Der kan i høj Grad være skabt ogsaa paa Grund af Krigen og andre særlige Forhold store Virksomheder, f. Eks. Virksomheder, der oparbejder Roesnitter, eksporterer dem til Sverige, og som tiltældigt ikke faar Penge over Clearing, men ad anden Vej, men indirekte over Clearing, fordi vi efter en trekantet Overenskomst mellem Tyskland, Danmark og Sverige ikke uden Tysklands Billigelse kunde eksportere til Sverige. De rammes ikke, hvorimod et Firma, der udtrykkeligt har sagt: Der er ikke Tale om, at vi eksporterer til Tyskland, og som nægtede dem Eksport, rammes.

Derfor tror jeg, det bliver nødvendigt at faa set nærmere paa disse Bestemmelser.

I Forhold til det oprindelige Lovforslag er dog sket en Forbedring, idet der nemlig dengang kun var een Form for Eksport, der var undtaget, nemlig den Eksport af Landbrugsvarer, der foregik gennem Landbrugsministeriets Eksportudvalg. Der er heller ingen, som vil mene, at man burde tage den med, men den Eksport af Fisk, der er foregaaet, i Realiteten ved Samarbejde med Fiskeridirektoratet, der ogsaa ligger under Landbrugsministeriet, og den Eksport af Frugt, der ogsaa er foregaaet i